

#MPΔ2024

Οδηγός Μελέτης

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

«Κλιματική αλλαγή και νερό»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
**ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΒΑΚΑ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΚΑΡΑΣ**

13-15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

*9^η Πανελλήνια Μαθητική Προσομοίωση
των Επιτροπών του ΟΗΕ
για τα δικαιώματα του Ανθρώπου
«Μαθητές σε Ρόλο Διπλωμάτη»*

Επιμέλεια: Ομάδα Ηλεκτρονικής Υποστήριξης ΜΡΔ 2024 Online

Πίνακας Περιεχομένων

1.Καλωσόρισμα του Προεδρείου	3
2. Ιστορική επισκόπηση:	4
3. Ρόλος και Αρμοδιότητες του Συμβουλίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου:	5
4. Ορισμοί	6
5. Κλιματική Αλλαγή στον 21^ο αιώνα:	7
<i>5.1. Τα αίτια της κλιματικής αλλαγής:</i>	8
<i>5.2. Οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής:</i>	9
<i>5.3 Κλιματική αλλαγή και Ανθρώπινα Δικαιώματα:</i>	10
6. Ερωτήσεις προς τους συμμετέχοντες και τις συμμετέχουσες	12
7. Ενδεικτικές Πηγές για Πρόσθετη Μελέτη	13
8. Βιβλιογραφία	14

1. Καλωσόρισμα του Προεδρείου

Αγαπητοί Εκπρόσωποι,

Σας καλωσορίζουμε στη 9η Πανελλήνια Μαθητική Προσομοίωση των Επιτροπών του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου με τίτλο «Μαθητές σε ρόλο Διπλωμάτη» και πιο συγκεκριμένα στο Συμβούλιο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου! Είναι μεγάλη μας χαρά που συμμετέχετε στο συνέδριο και είμαστε σίγουροι πως θα έχουμε μια παραγωγική συζήτηση σχετικά με ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα της εποχής μας, την κλιματική αλλαγή και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ελπίζοντας πως αυτή η εμπειρία θα είναι μοναδική για εσάς και πως θα αποτελέσει την αφορμή για να γνωρίσετε σε βάθος τον κόσμο των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, δημιουργήσαμε τον ακόλουθο Οδηγό Μελέτης. Σκοπός του είναι να σας κατευθύνει στην προετοιμασία σας και να σας δώσει τα κατάλληλα εναύσματα για προσωπική αναζήτηση και για εύρεση ιδεών και προτάσεων με στόχο την βαθύτερη κατανόηση του ζητήματος. Ανυπομονούμε να σας συναντήσουμε από κοντά και να σας βοηθήσουμε με κάθε τρόπο στη συμμετοχή σας. Εξοπλιστείτε με διάθεση και ευρηματικότητα και απολαύστε όσο το δυνατόν περισσότερο αυτή την μοναδική ευκαιρία.

Καλή επιτυχία και καλή διασκέδαση σε όλους!

Με εκτίμηση,

Κατερίνα Βάκα (Πρόεδρος) & Κώστας Καρακάρας (Πρόεδρος)

2. Ιστορική επισκόπηση:

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) αποτελεί έναν παγκόσμιο διεθνή οργανισμό, που συστάθηκε από 51 ιδρυτικά κράτη (ανάμεσα στα οποία και η Ελλάδα) στο Σαν Φρανσίσκο στις 26 Ιουνίου του 1945, και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου του ίδιου έτους, μετά την κύρωση του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών από τα κοινοβούλια των κρατών μελών. Σήμερα αριθμεί 193 κράτη-μέλη.

Οι σκοποί του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών καταγράφονται στο άρθρο 1 του Χάρτη, με την παράγραφο 3 να εντάσσει σε αυτούς την «ανάπτυξη και ενθάρρυνση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων χωρίς διάκριση φυλής, φύλου, γλώσσας ή θρησκείας».

3. Ρόλος και Αρμοδιότητες του Συμβουλίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου¹:

Στις 15 Μαρτίου 2006, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών αποφάσισε να αντικαταστήσει την Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου (ECOSOC) με το **Συμβούλιο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**. Η Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είχε ως σκοπό την αποτελεσματική προαγωγή και προστασία των ατομικών, πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων όλων. Το Συμβούλιο έχει την ίδια αρμοδιότητα. Η Επιτροπή αντικαταστάθηκε από το Συμβούλιο διότι κρίθηκε ότι υπήρχε ανάγκη ενός αναβαθμισμένου οργάνου με διαφορετική σύνθεση με σκοπό να ενδυναμωθεί θεσμικά η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το Συμβούλιο άρχισε να λειτουργεί στις 19 Ιουνίου 2006. Έχει 47 μέλη και αποτελεί επικουρικό όργανο της Γενικής Συνέλευσης.

Το Συμβούλιο διαθέτει μηχανισμό Εποπτείας και Ελέγχου των κρατών μελών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών όσον αφορά την πρακτική τους στον τομέα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

---

¹ Π. Νάσκου - Περράκη (2022). Δικαιώματα του Ανθρώπου.

4. Ορισμοί

Κλιματική Αλλαγή: Μακροχρόνιες εναλλαγές και διακυμάνσεις της θερμοκρασίας, των βροχοπτώσεων, της κατεύθυνσης του ανέμου και όλων εκείνων των στοιχείων που εμπλέκονται στην κλιματική κατάσταση που επηρεάζει τη Γη. Αυτές μπορεί να έχουν τη μορφή φυσικών διεργασιών, όπως ηφαιστειακές εκρήξεις ή αλλαγές στην ηλιακή ακτινοβολία, αλλά από το 1800, ο όρος δηλώνει συγκεκριμένα την αύξηση της θερμοκρασίας και άλλες κλιματικές αλλαγές που συνδέονται με τις ανθρώπινες δραστηριότητες, ιδίως την καύση ορυκτών καυσίμων (άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου), την αποψίλωση των δασών και τις βιομηχανικές διεργασίες. Οι δραστηριότητες αυτές έχουν αυξήσει την ποσότητα των αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα, παγιδεύοντας θερμότητα και οδηγώντας στην υπερθέρμανση του πλανήτη. Αυτό οδηγεί σε ευρύτερες αλλαγές στα πρότυπα του καιρού και στα οικοσυστήματα παγκοσμίως².

Δικαίωμα: Συνίσταται σε μία εξουσία ή ελευθερία που παρέχεται στο άτομο από το δίκαιο (ή/και την ηθική) και που κατοχυρώνεται στον νόμο. Τα δικαιώματα διακρίνονται σε ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά. Δημιουργείται επομένως μία αξίωση του ατόμου απέναντι στο κράτος αλλά και σε τρίτους για τον σεβασμό των δικαιωμάτων αυτών, προκειμένου να προστατεύεται από την αυθαίρετη χρήση της κρατικής εξουσίας και από την παραβίαση της προσωπικής του ελευθερίας. Το Σύνταγμα κάθε κράτους αλλά και οι Διεθνείς Πράξεις όπως η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (1948) και το Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (1966) έχουν χαρακτηριστεί ή βίβλος των ανθρώπινων δικαιωμάτων και ελευθεριών.

---

² United Nations (n.d): What is climate change? Διαθέσιμο στο:
<https://www.un.org/en/climatechange/what-is-climate-change> (Ανακτήθηκε στις 31/10/2024)

5. Κλιματική Αλλαγή στον 21^ο αιώνα:

Το Συμβούλιο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει τονίσει τη σημασία της κλιματικής αλλαγής και τη σχέση αυτής με τα ανθρώπινα δικαιώματα, και την αντιμετώπιση του φαινομένου μέσω συζητήσεων στο πλαίσιο της Σύμβασης Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC) και την Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Το Συμβούλιο έχει επανειλημμένα καταστήσει διαθέσιμα τα αποτελέσματα των συζητήσεων, μελετών και δραστηριοτήτων του στις συνόδους της Διάσκεψης των Μερών (COP).

Η κλιματική αλλαγή, μια από τις πιο σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος κόσμος, αναδιαμορφώνει τα περιβάλλοντα, τις οικονομίες και τις ανθρώπινες κοινότητες σε ολόκληρο τον κόσμο. Ουσιαστικά προκαλείται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες είτε με τη μορφή καύσης ορυκτών καυσίμων, είτε με τη μορφή αποψίλωσης των δασών, είτε με τη μορφή βιομηχανικής διαδικασίας, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την ταχεία συσσώρευση, κατά τις τελευταίες δεκαετίες, ατμοσφαιρικών αερίων του θερμοκηπίου, τα οποία παγιδεύουν θερμότητα στην ατμόσφαιρα, οδηγώντας έτσι στην υπερθέρμανση του πλανήτη.

Με την άνοδο της μέσης παγκόσμιας θερμοκρασίας, τα σημάδια αυτά εμφανίζονται δυνατά και καθαρά: λιώσιμο των παγετώνων, ισχυρότερες καταιγίδες, άνοδος της στάθμης της θάλασσας και αλλαγή στη λειτουργία των οικοσυστημάτων. Αυτές οι αλλαγές δεν επηρεάζουν μόνο τη βιοποικιλότητα, αλλά και την ανθρώπινη υγεία, την επισιτιστική ασφάλεια, την παροχή διαθέσιμου νερού και την οικονομική σταθερότητα. Η κλιματική αλλαγή απαιτεί άμεση δράση αλλά και ενίσχυση των προσπαθειών μετριασμού για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, προσαρμογή στις επιπτώσεις που σχετίζονται με το κλίμα και υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών για τη διασφάλιση του μέλλοντος του πλανήτη.

Άμεσα συνδεδεμένο με τη κλιματική αλλαγή, είναι και το δικαίωμα στο νερό. Το νερό είναι ένας περιορισμένος φυσικός πόρος και ένα δημόσιο αγαθό θεμελιώδες για τη ζωή και την υγεία. Το ανθρώπινο δικαίωμα στο νερό είναι απαραίτητο για μια αξιοπρεπή ζωή. Είναι προϋπόθεση για την υλοποίηση άλλων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο ΟΗΕ αντιμετωπίζει διαρκώς τη γενικευμένη άρνηση του δικαιώματος στο νερό τόσο σε

αναπτυσσόμενες όσο και σε ανεπτυγμένες χώρες. Πάνω από ένα δισεκατομμύριο άτομα δεν έχουν πρόσβαση βασική πρόσβαση σε νερό, ενώ αρκετά δισεκατομμύρια δεν έχουν πρόσβαση σε επαρκή υγιεινή, που είναι η κύρια αιτία μόλυνσης των υδάτων και ασθενειών που συνδέονται με το νερό. Η συνεχιζόμενη μόλυνση, η εξάντληση και η άνιση κατανομή του νερού επιδεινώνει την υφιστάμενη φτώχεια. Τα συμβαλλόμενα Κράτη πρέπει να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για να αναγνωρίσουν, χωρίς διακρίσεις, το δικαίωμα στο νερό³.

5.1. Τα αίτια της κλιματικής αλλαγής:

Η κλιματική αλλαγή προκαλείται, κυρίως, από το φαινόμενο του θερμοκηπίου, σύμφωνα με το οποίο η θερμότητα του ήλιου παγιδεύεται στην ατμόσφαιρα της Γης μέσω ορισμένων αερίων και δεν μπορεί να διαφύγει περαιτέρω στο διάστημα. Οι ανθρώπινες δραστηριότητες με την πάροδο των ετών έχουν οδηγήσει σε αύξηση των επιπέδων των αερίων του θερμοκηπίου διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), μεθανίου, οξειδίου του αζώτου και φθοριούχων αερίων, τα οποία έχουν ήδη ενισχύσει την συνολική αύξηση της θερμοκρασίας της γης. Από όλα τα παραπάνω, το διοξείδιο του άνθρακα, που προκύπτει κυρίως από την καύση ορυκτών καυσίμων όπως ο άνθρακας, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, είναι το πιο άφθονο. Η συγκέντρωσή του ήταν 48% υψηλότερη το 2020 σε σύγκριση με το προβιομηχανικό επίπεδο. Τα φυσικά αίτια, όπως οι ηλιακές διακυμάνσεις και η ηφαιστειακή δραστηριότητα, είναι ασήμαντα ως προς τη συμβολή τους σε σύγκριση με τα ανθρωπογενή.

Αυτή η αύξηση του επιπέδου των εκπομπών συνδέεται άμεσα με τις ανθρώπινες δραστηριότητες που διαταράσσουν την ισορροπία του άνθρακα στη φύση. Η αποψίλωση των δασών μειώνει την ικανότητα της Γης να απορροφά το CO₂, επειδή τα δέντρα που εξισορροπούν φυσιολογικά το κλίμα μέσω της αποθήκευσης άνθρακα κόβονται και απελευθερώνουν το αποθηκευμένο CO₂ στην ατμόσφαιρα. Όλες αυτές οι ενέργειες συμβάλλουν στην εκπομπή αερίων που συνθέτουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου, ενισχύοντας την υπερθέρμανση του πλανήτη και αυξάνοντας την κλιματική αλλαγή⁴.

³ General Comment No. 15: The Right to Water. Διαθέσιμο στο: <https://www.refworld.org/legal/general/cescr/2003/en/39347> (Ανακτήθηκε στις 1/11/2024)

⁴ European Commission (n.d): Causes of Climate Change. Διαθέσιμο στο: https://climate.ec.europa.eu/climate-change/causes-climate-change_en (Ανακτήθηκε στις 1/11/2024)

5.2. Οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής:

Οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής αποτελούν σημείο ανησυχίας εδώ και αρκετά χρόνια. Κάθε δεκαετία από τη δεκαετία του 1980 ήταν θερμότερη από την προηγούμενη, ενώ η περίοδος μεταξύ 2011 και 2020 ήταν η θερμότερη που έχει καταγραφεί ποτέ. Οι υψηλότερες θερμοκρασίες αυξάνουν τη συχνότητα των καυσώνων, επιδεινώνουν τις συνθήκες υγείας και καθιστούν κάθε υπαίθρια δραστηριότητα πιο δύσκολη. Οι εξαιρετικά καταστροφικές καταιγίδες γίνονται συχνότερες και εντονότερες. Με την άνοδο της θερμοκρασίας, περισσότερη υγρασία εξατμίζεται και προκαλεί έντονες βροχοπτώσεις, που συχνά οδηγούν σε καταστροφικές πλημμύρες, πλήττοντας και την οικονομία.

Η κλιματική αλλαγή έχει οδηγήσει σε αυξημένα ποσοστά ξηρασίας, αυξάνοντας έτσι τα προβλήματα ύδρευσης και γεωργίας. Οι λιγοςτοί υδάτινοι πόροι επηρεάζουν τη φυτική παραγωγή, καταπονούν το οικοσύστημα για να επεκταθούν οι έρημοι, αναγκάζοντας έτσι τους ανθρώπους να αντιμετωπίσουν την πρόκληση της αμμοθύελλας αλλά και των μειωμένων καλλιεργήσιμων εκτάσεων.

Το μεγαλύτερο μέρος της θερμότητας από την υπερθέρμανση του πλανήτη απορροφάται από τον ωκεανό, γεγονός που προκαλεί θερμική διαστολή και αύξηση της στάθμης της θάλασσας. Το λιώσιμο των πάγων συμβάλλει επίσης, θέτοντας σε κίνδυνο τις παράκτιες περιοχές. Η οξύτητα που παράγεται λόγω του ότι ο ωκεανός λειτουργεί ως δεξαμενή άνθρακα πλήττει τα θαλάσσια είδη, που αποτελούν κλειδί για τη βιοποικιλότητα και την τροφή. Η επισιτιστική ασφάλεια τίθεται σε κίνδυνο, καθώς η αλιεία, οι καλλιέργειες και η κτηνοτροφία διακόπτονται σταδιακά από την κλιματική αλλαγή. Οι διαταραχές στα ακραία καιρικά φαινόμενα με την όξυνσή της επιφάνειας της θάλασσας απειλούν τις θαλάσσιες και χερσαίες πηγές τροφής των δισεκατομμύρια ανθρώπων που εξαρτώνται από αυτές. Ομοίως, η θερμική καταπόνηση και η αλλαγή των προτύπων βροχόπτωσης, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στις χιονοπτώσεις, επηρεάζουν τους βοσκότοπους και τις αποδόσεις των καλλιεργειών.

Αναμένεται ότι η κλιματική αλλαγή θα αυξήσει την ατμοσφαιρική ρύπανση, θα εξαπλώσει ασθένειες και ακραία καιρικά φαινόμενα γεγονός που σημαίνει ότι όλα αυτά

μπορεί να αυξήσουν τους κινδύνους ακόμα και για την υγεία. Περίπου 13 εκατομμύρια άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο εξαιτίας περιβαλλοντικών παραγόντων, καθώς ο υποσιτισμός και η πίεση στα συστήματα υγείας επιδεινώνονται. Η κλιματική αλλαγή διαιωνίζει επίσης τη φτώχεια και τον εκτοπισμό, καθώς τα βίαια ακραία καιρικά φαινόμενα καταστρέφουν σπίτια, εκτοπίζουν και επηρεάζουν τα μέσα διαβίωσης. Η έλλειψη νερού, η καυτή ζέστη και οι καταστροφές είναι μερικοί μόνο από τους παράγοντες που καθιστούν δύσκολο να σπάσει ο κύκλος της φτώχειας, ενώ κατά μέσο όρο 23,1 εκατομμύρια άνθρωποι εκτοπίζονται ετησίως από γεγονότα που σχετίζονται με το κλίμα.

Εν ολίγοις, η κλιματική αλλαγή παρεμβαίνει σημαντικά στις οικονομίες, στη τροφή, στο νερό και σε πολλά άλλα, τα οποία αντανakλούν σε βασικά ανθρώπινα δικαιώματα. Απαιτείται επείγουσα συνεργασία όλων, για τη μείωση των εκπομπών και τη δημιουργία ανθεκτικότητας για να αποτραπεί περαιτέρω καταστροφή για ένα βιώσιμο μέλλον⁵.

5.3 Κλιματική αλλαγή και Ανθρώπινα Δικαιώματα:

Η κλιματική αλλαγή συνδέεται στενά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, από τα πιο θεμελιώδη δικαιώματα της ζωής, της υγείας, του νερού και της τροφής μέχρι τη στέγαση. Οι επιπτώσεις που σχετίζονται με το κλίμα συνεχίζουν να επιδεινώνονται, ενώ άνθρωποι που αντιμετωπίζουν φτώχεια ειδικά σε περιοχές ευαίσθητες όσον αφορά το κλίμα, συχνά βρίσκονται σε αδιέξοδο. Τα κράτη έχουν την υποχρέωση να αποτρέψουν τις προβλέψιμες ζημιές που σχετίζονται με το κλίμα και να διασφαλίσουν τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς, εξασφαλίζοντας την πρόσβαση στις βασικές προμήθειες, καθώς και τα μέτρα προσαρμογής, τα οποία επιτρέπουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Το πλαίσιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα απαιτεί, όλες οι δράσεις, ιδίως εκείνες που αφορούν την περιβαλλοντική και κλιματική πολιτική, να συνάδουν με τα ανθρώπινα δικαιώματα και να συμβάλλουν σε αυτά. Αυτό δείχνει ότι η αποτελεσματική δράση για το κλίμα είναι συνυφασμένη με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

---

⁵ United Nations (n.d). Causes and Effects of Climate Change. Διαθέσιμο στο: <https://www.un.org/en/climatechange/science/causes-effects-climate-change> (Ανακτήθηκε στις 1/11/2024)

Το Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (OHCHR), τονίζει ότι αυτή η προσέγγιση της δράσης για το κλίμα που βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα θα συμβάλει στην εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και της Ατζέντας 2030. Το OHCHR, μέσω διαφόρων γραφείων ανά χώρα και περιφέρεια σε όλο τον κόσμο, προωθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σύμφωνα με την οποία τα ανθρώπινα δικαιώματα βρίσκονται στην πρώτη γραμμή των κλιματικών αντιδράσεων, φροντίζοντας για τις ιδιαίτερες ευπάθειες συγκεκριμένων ομάδων και διασφαλίζοντας ότι τα κράτη προωθούν χωρίς αποκλεισμούς και δίκαιες, αποτελεσματικές προσεγγίσεις για το κλίμα⁶.

Το Συμβούλιο διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην εφαρμογή της πολιτικής και των μέτρων για την κλιματική αλλαγή στις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τονίζοντας ότι η δράση για το κλίμα πρέπει να επικεντρώνεται στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και προστασία. Τα βασικά μηνύματά σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και την κλιματική αλλαγή καθορίζουν τις βασικές υποχρεώσεις των κρατών, των εταιρειών και άλλων φορέων που έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν θίγονται από την κλιματική αλλαγή.

Το έργο του OHCHR έχει διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη των συζητήσεων σχετικά με τους δεσμούς μεταξύ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κλιματικής αλλαγής μέσω των ετήσιων συζητήσεων που διοργανώνονται στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, παράλληλα με την παραγωγή μελετών. Από τον εκτοπισμό που σχετίζεται με το κλίμα και τα δικαιώματα των παιδιών, μέχρι τις επιπτώσεις στην υγεία και τη δράση που ανταποκρίνεται στα ζητήματα των φύλων, ακόμα και σε μια ολιστική προσέγγιση εξέτασης των ποικίλων τρόπων με τους οποίους η κλιματική αλλαγή επηρεάζει διαφορετικούς πληθυσμούς. Αυτές οι προσπάθειες εξασφαλίζουν αυξημένη ευαισθητοποίηση και ενισχύουν τη συνοχή της διεθνούς πολιτικής για τη δράση για το κλίμα, ενσωματώνοντας τα πρότυπα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην παγκόσμια ατζέντα για το κλίμα. Η δέσμευση της Συμφωνίας του Παρισιού για τα ανθρώπινα δικαιώματα στη δράση για το κλίμα ήταν αποτέλεσμα αυτής της συνηγορίας, πιστοποιώντας τον κεντρικό ρόλο του OHCHR στον

---

⁶ United Nations (n.d): OHCHR and Climate Change. Διαθέσιμο στο: <https://www.ohchr.org/en/climate-change> (Ανακτήθηκε στις 2/11/2024)

προσανατολισμό των παγκόσμιων πολιτικών για το κλίμα προς τα οικουμενικά πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα⁷.

6. Ερωτήσεις προς τους συμμετέχοντες και τις συμμετέχουσες

1. Πώς μπορούν να κράτη να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και στην προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων που παραβιάζονται λόγω αυτής;
2. Τι ενέργειες μπορούν να λάβουν τα συμβαλλόμενα κράτη σε διεθνές επίπεδο και σε συνεργασία με διεθνείς φορείς για την προάσπιση του δικαιώματος στο νερό;

---

⁷ United Nations (n.d): OHCHR's role in promoting rights-based climate action.
Διαθέσιμο στο: <https://www.ohchr.org/en/climate-change/ohchrs-role-promoting-rights-based-climate-action> (Ανακτήθηκε στις 2/11/2024)

7. Ενδεικτικές Πηγές για Πρόσθετη Μελέτη

- United Nations. Human Rights and Climate Change. Διαθέσιμο στο:
<https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/ClimateChange/materials/KMClimateChange.pdf>
- United Nations. Climate Action. Water at the center of climate crisis.
Διαθέσιμο στο: <https://www.un.org/en/climatechange/science/climate-issues/water>
- United Nations. Report of the Human Rights Council σελ.197 (Human Rights and Climate Change). Διαθέσιμο στο:
<https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/155/91/pdf/g2415591.pdf>
- United Nations Environment Programme. Διαθέσιμο στο:
<https://www.unep.org/topics/sustainable-development-goals/why-do-sustainable-development-goals-matter/goal-13-climate>
- Global Goals. 13 Climate Action. <https://www.globalgoals.org/goals/13-climate-action/>

8. Βιβλιογραφία

- Π. Νάσκου - Περράκη (2022). Δικαιώματα του Ανθρώπου.
- United Nations (n.d): What is climate change? Διαθέσιμο στο: <https://www.un.org/en/climatechange/what-is-climate-change> (Ανακτήθηκε στις 31/10/2024)
- General Comment No. 15: The Right to Water. Διαθέσιμο στο: <https://www.refworld.org/legal/general/cescr/2003/en/39347> (Ανακτήθηκε στις 1/11/2024)
- European Commission (n.d): Causes of Climate Change. Διαθέσιμο στο: https://climate.ec.europa.eu/climate-change/causes-climate-change_en (Ανακτήθηκε στις 1/11/2024)
- United Nations (n.d). Causes and Effects of Climate Change. Διαθέσιμο στο: <https://www.un.org/en/climatechange/science/causes-effects-climate-change> (Ανακτήθηκε στις 1/11/2024)
- United Nations Climate Change (n.d). Introduction to Science in the UNFCCC. Διαθέσιμο στο: https://unfccc.int/topics/science/the-big-picture/introductionscience?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwm5e5BhCWARIsANwm06gsbhYm_K55OoUWFYC6vFDKXuP9QvbGmEmqR4MZNcJPtnKqt-a63oQaAp2zEALw_wcB (Ανακτήθηκε στις 31/10/2024)
- United Nations (n.d): OHCHR and Climate Change. Διαθέσιμο στο: <https://www.ohchr.org/en/climate-change> (Ανακτήθηκε στις 2/11/2024)
- United Nations (n.d): OHCHR's role in promoting rights-based climate action. Διαθέσιμο στο: <https://www.ohchr.org/en/climate-change/ohchrs-role-promoting-rights-based-climate-action> (Ανακτήθηκε στις 2/11/2024)

